

Posudek na diplomovou práci Jany Bernátové, MSt.

„Vybrané psychologické aspekty židovské identity v současné české společnosti“

Jde o empirickou studii s rozsahem 90 stran včetně seznamu literatury (+ přílohy), citováno je 127 zdrojů, převážně zahraničních. Práce se zabývá aktuálním tématem, jak z hlediska společenského, tak individuálního, a používá méně frekventovanou, ovšem vzhledem k záměru adekvátně zvolenou kvalitativní metodologii.

Teoretická část je přehledně zpracovaná na základě rozsáhlé literatury, je zřejmé, že autorka se tématem dlouhodobě zabývá a dobře mu rozumí: Snad bych jen vytkl, že na stranách 16-17, kde se autorka zabývá odlišnostmi pojmů identita a sebepojetí (self-concept), se odvolává na autory různých teoretických směrů (Harré – sociální konstruktivismus, Ryan a Deci – neohumanistická resp. pozitivní psychologie, Leary a Tangey – „tradiční“ sociální psychologie), aniž by tuto skutečnost explicitně zmínila. Pojem „self“ je v uvedených teoriích vykládán různě. Navíc ponechává stranou poměrně významný směr výzkumu sebepojetí v rámci experimentální sociální psychologie (H. Markus a další).

Interpretativní fenomenologická analýza (IPA) je vhodně zvolenou metodou pro získávání i analýzu dat. Oceňuji, že autorka podrobně popsala použitý postup a dodržuje zásady kvalitativní metodologie (např. vyjasnění pozice výzkumníka). Na s. 45 ovšem autorka uvádí, že „velikost“ vzorky se obvykle pohybuje mezi 3 až 6, nakoľko snahou výskumníka je podrobná analýza prepisov rozhovorov“. Odvolává se při tom na práci Smithe a kol. z r. 2009¹. Tuto práci jsem nečetl, ale v jiné práci není Smith² tak konkrétní – zde hovoří o rozsahu respondentů od 1 do 30 s tím, že normou je spíše menší počet. (Ovšem Smithovo doporučení, aby studenti v diplomových pracích analyzovali data od 3 respondentů, považují za rozumné). Kritériem pro zařazování dalších osob do výzkumu může být tzv. teoretická nasycenost dat. I když je tento koncept vztahován především k zakotvené teorii, jeví se jako užitečný při jakémkoliv postupu kvalitativní analýzy dat. Prosím kolegyni, aby se v rozpravě k této otázce vyjádřila.

Na s. 44 autorka uvádí, že z výzkumu vyloučila osoby přeživší holokaust, a to zejména z etických důvodů. Domnívám se, že důležitější, než etické důvody (tedy jen v kontextu

¹ Smith, J. A., Flowers, P., & Larkin, M. (2009). *Interpretative Phenomenological Analysis: Theory Method and Research*. London: Sage.

² Eatough, V., & Smith, J. A. (2008). *Interpretative Phenomenological Analysis*. In Willig, C., Stainton-Rogers, W. (Eds.), *The SAGE Handbook of Qualitative Research in Psychology*. London: Sage.

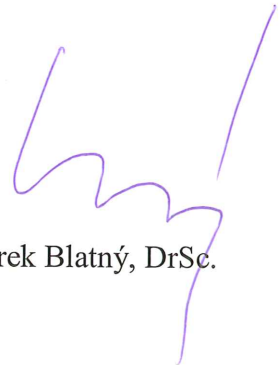
výzkumného problému), je podstatně odlišná zkušenost těchto lidí ve srovnání lidmi z druhé či třetí poválečné generace.

Na práci oceňuji i zařazení kapitoly 6.5 „Porovnanie výsledkov so zahraničnými štúdiami“, i když bych tuto část textu očekával spíše jako součást diskuse.

Závěr. Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit jako **výbornou**.

V Brně 11. 5. 2015

Prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.

A handwritten signature in purple ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'M. Blatný'.